01.10.2026 Kolejny wątek afery Collegium Humanum

01.10.2026

Funkcjonariusze Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Straży Granicznej zatrzymali łącznie 11 osób działających w ramach zorganizowanej grupy przestępczej. Zatrzymania są efektem wielowątkowego śledztwa dotyczącego handlu dyplomami uczelni wyższych oraz prania pieniędzy. Postępowanie przygotowawcze nadzoruje Śląski Wydział Zamiejscowy Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Katowicach.

29 września 2026 r. funkcjonariusze Delegatury CBA w Rzeszowie oraz funkcjonariusze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej przeprowadzili działania na terenie kilku województw, w wyniku których zatrzymano 11 osób. Jest to efekt współpracy CBA, Straży Granicznej oraz Głównego Inspektora Informacji Finansowej w ramach kontynuacji wielowątkowego śledztwa dotyczącego nieprawidłowości na niepublicznych uczelniach wyższych.

Handel dyplomami i fałszowanie przebiegu studiów

W toku prowadzonego śledztwa ustalono, że na terytorium Polski funkcjonują zorganizowane grupy przestępcze zajmujące się wystawianiem poświadczających nieprawdę dokumentów ukończenia studiów wyższych. Proceder opierał się na transferze fikcyjnych osiągnięć akademickich między uczelniami. Mechanizm polegał na odpłatnym wytwarzaniu fałszywej historii przebiegu studiów oraz pozorowaniu

dorobku naukowego.

Zatrzymani działając m.in. w ramach nieformalnych filii i oddziałów uczelni, rekrutowali osoby zainteresowane szybkim uzyskaniem dyplomu w zamian za korzyści majątkowe. Tworzono dla nich dokumentację sugerującą zaliczenie większości programu na innej uczelni. W ramach zorganizowanej grupy przestępczej ustalone w sprawie uczelnie wydawały również zaświadczenia o statusie studenta. Dokumenty te były wykorzystywane do legalizacji pobytu cudzoziemców, m.in. z Federacji Rosyjskiej, Białorusi, Ukrainy, Gruzji, Indii oraz Chin.

Znany proceder

Wśród zatrzymanych przez funkcjonariuszy CBA są osoby powiązane z prywatnymi uczelniami wyższymi. Z ustaleń śledztwa wynika, że osoby te zajmowały (lub zajmują obecnie) wysokie stanowiska akademickie, dwie z nich zarządzały filią zagraniczną uczelni Collegium Humanum. Ustalony proceder był zbliżony do mechanizmu znanego z afery Collegium Humanum – polegał na odpłatnym wystawianiu dyplomów i zaświadczeń o toku studiów bez konieczności faktycznego uczęszczania na zajęcia, zdawania egzaminów czy pisania prac dyplomowych. Z ustaleń wynika, że w tym przypadku proces ten różnił się jedynie wydłużonym czasem oczekiwania na gotowy dokument. Suma korzyści majątkowych uzyskanych za wystawianie fikcyjnych dyplomów przekracza 850 tys. złotych.

Fikcyjne zatrudnienie i legalizacja pobytu cudzoziemców

Ponadto z ustaleń śledztwa wynika, że zorganizowana grupa przestępcza od 2017 roku prowadziła nielegalny proceder ułatwiania pobytu na terytorium RP obywatelom państw trzecich. Wystawiane poświadczające nieprawdę dokumenty – w postaci fikcyjnych oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy oraz zaświadczeń o odbywaniu studiów – umożliwiały legalizację pobytu.

Proceder może dotyczyć co najmniej 200 cudzoziemców, w tym obywateli Białorusi, Federacji Rosyjskiej oraz Ukrainy. Suma korzyści majątkowych związanych z umożliwieniem i ułatwieniem pobytu cudzoziemcom na terytorium Polski przekracza 22,5 mln złotych. W ramach tego wątku funkcjonariusze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej zatrzymali 5 osób.

Zarzuty i środki zapobiegawcze

Zatrzymani zostali doprowadzeni do Prokuratury Krajowej w Katowicach, gdzie usłyszeli zarzuty dotyczące działania w zorganizowanej grupie przestępczej, poświadczania nieprawdy w dokumentach oraz ułatwiania pobytu cudzoziemcom wbrew przepisom oraz prania pieniędzy.

Wobec 5 podejrzanych prokurator zastosował wolnościowe środki zapobiegawcze w

postaci poręczeń majątkowych w wysokości od 10 tys. zł. do 30 tys. zł, dozoru Policji, zakazu kontaktowania się z określonymi w postanowieniu osobami, zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu, a także środka zapobiegawczego w postaci zakazu uczestniczenia – w charakterze członka, przewodniczącego, egzaminatora, sekretarza lub w jakiejkolwiek innej roli – w pracach wszelkich komisji egzaminacyjnych.

Wobec 6 podejrzanych zawnioskował do sądu o zastosowanie izolacyjnych środków zapobiegawczych, tj. tymczasowego aresztowania.

Wielowątkowe śledztwo

Czynności realizowane są w ramach wielowątkowego śledztwa wszczętego na podstawie zawiadomienia złożonego przez Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego. W jego ramach badane są także inne wątki związane z działalnością przestępczą na szkodę interesu publicznego. Do tej pory w toku śledztwa postawiono 881 zarzutów 97 osobom. Planowane są kolejne realizacje procesowe.

Zespół Prasowy CBA